

Πράξεως : 0182

Αριθμ. : -----

Συνεδρ. : 18η/16-6-2015

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΟ VII ΤΜΗΜΑ

Αποτελούμενο από την Πρόεδρο του Κλιμακίου Ευαγγελία - Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Σύμβουλο και τα μέλη Χρυσούλα Μιχαλάκη, Πάρεδρο, και Βασιλική Δαγαλάκη (εισηγήτρια), Εισηγήτρια.

Συνήλθε στην αίθουσα διασκέψεων του Καταστήματός του, που βρίσκεται στην Αθήνα, στις 16 Ιουνίου 2015, για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ της Επιτροπής του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον Ειδικό Διαβαθμιδικό Σύνδεσμο Νομού Αττικής και του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ειδικός Διαβαθμιδικός Σύνδεσμος Νομού Αττικής», αν πρέπει να θεωρηθεί το 449Α, οικονομικού έτους 2014, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του ως άνω νομικού προσώπου.

Αφού μελέτησε τα στοιχεία του φακέλου

και

Έλαβε υπόψη

Την 401/5.12.2014 έγγραφη γνώμη του Επιτρόπου Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου Αντωνίου Νικητάκη, σύμφωνα με την οποία το υπό κρίση χρηματικό ένταλμα πληρωμής δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Σκέφθηκε κατά το νόμο

Ι. Η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στον Ειδικό Διαβαθμιδικό Σύνδεσμο Νομού Αττικής (στο εξής ΕΔΣΝΑ) αρνήθηκε, με την 11/5.9.2014 πράξη της, να θεωρήσει το 449Α, οικονομικού έτους 2014, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του ΕΔΣΝΑ, ποσού 1.200.503,06 ευρώ, για την εξόφληση του 38ου λογαριασμού του έργου «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Α' ΦΑΣΗΣ 2^{ου} ΧΥΤΑ Δ. ΑΤΤΙΚΗΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΥΛΗΣ», η εκτέλεση του οποίου ανατέθηκε το έτος 2007 από την Περιφέρεια Αττικής στη φερόμενη ως δικαιούχο του εντάλματος στην «Κ/Ε ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ – ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.». Ως αιτιολογία της άρνησής της η Επίτροπος προέβαλε ότι η εν λόγω δαπάνη με την οποία εντέλλεται η καταβολή αμοιβής στην ανάδοχο του έργου για την εκτέλεση απολογιστικών εργασιών δεν είναι νόμιμη, διότι πριν την ανάθεση των εργασιών αυτών δεν προηγήθηκε η σύναψη σύμβασης μεταξύ του ΕΔΣΝΑ και της «Κ/Ε ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ – ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.», για την εγκυρότητα της οποίας θα απαιτείτο λόγω του ύψους αυτής η υποβολή της στο αρμόδιο Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την άσκηση προληπτικού ελέγχου νομιμότητας. Η Πρόεδρος του ΕΔΣΝΑ με το 7489/6.11.2014 έγγραφό της επανυπέβαλε για θεώρηση το ανωτέρω χρηματικό ένταλμα πληρωμής, υποστηρίζοντας τη νομιμότητα της υπό κρίση δαπάνης, αφού για την εκτέλεση απολογιστικών εργασιών δεν απαιτείται η σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης αλλά αρκεί η ειδική εντολή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας, η δε αμοιβή του αναδόχου για την εκτέλεσή των εργασιών αυτών συνδέεται με την υφιστάμενη εργολαβική σύμβαση. Σε κάθε περίπτωση, λαμβανομένου

υπόψη ότι η Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή ενέκρινε το σχετικό Α.Π.Ε. κατά την άσκηση του προβλεπόμενου από τη διάταξη του άρθρου 5 του ν. 3840/2015 ελέγχου νομιμότητας το υπό κρίση χρηματικό ένταλμα πρέπει να θεωρηθεί λόγω συγγνωστής πλάνης. Η Επίτροπος, όμως, ενέμεινε στην άρνησή της να θεωρήσει το χρηματικό ένταλμα πληρωμής με αποτέλεσμα να ανακύψει διαφωνία, για την άρση της οποίας νομίμως απευθύνεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 32 και 33 του ν. 4129/2013 (Α' 52), 139 παρ. 1 του π.δ. 1225/1981 (Α' 304), με την από 13.11.2014 έκθεση διαφωνίας, προς το Κλιμάκιο αυτό, το οποίο είναι αρμόδιο, όπως προκύπτει από τις διατάξεις της ΦΓ8/22431/6.10.2004 (Β' 1620) κανονιστική απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις ΦΓ8/52557/6.12.2006 (Β' 62/25.1.2007) και ΦΓ8/22043/4.4.2012 (Β' 1213/11.4.2012) όμοιες (Ε.Σ. Κ.Π.Ε.Δ. VII Τμ. 297/2014). Εξάλλου, το εν λόγω χρηματικό ένταλμα υπάγεται λόγω ποσού στον προληπτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1α περ. ii του π.δ. 136/2011 (Α' 267).

II. Α. Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 22 και 25 παρ.1 περ. γ' του π.δ/τος 60/2007 «Προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/EK "Περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών" (...)» (ΦΕΚ Α' 64) συνάγεται ότι για τη σύναψη συμβάσεων υπηρεσιών πρέπει κατά κανόνα να διενεργείται ανοικτός ή κλειστός διαγωνισμός, ενώ μόνο κατ' εξαίρεση η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συνάψει σύμβαση υπηρεσιών με

τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με ή χωρίς τη δημοσίευση προκήρυξης, αφού η τελευταία διαδικασία συνιστά παρέκκλιση από τις αρχές της διαφάνειας, της ισότητας συμμετοχής σε διαδικασίες για την κατάρτιση δημοσίων συμβάσεων και του ελεύθερου ανταγωνισμού. Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, μεταξύ άλλων, να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης στο μέτρο που αυτό είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης, οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την ίδια, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προβλεπομένων προθεσμιών για τις ανοικτές, κλειστές ή με διαπραγμάτευση κατόπιν δημοσίευσης προκήρυξης διαδικασίες, οι δε περιστάσεις που αυτή επικαλείται για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική της ευθύνη. Κατά την πάγια νομολογία του Δικαστηρίου τούτου, ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται τα αιφνίδια εκείνα πραγματικά γεγονότα, τα οποία αντικειμενικά δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν από την αναθέτουσα αρχή, ούτε, σε κάθε περίπτωση, ανάγονται στη σφαίρα της ευθύνης της, κατέστησαν δε ανέφικτο τον έγκαιρο από την ίδια προγραμματισμό των αναγκαίων για την αντιμετώπισή τους ενεργειών. Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογεί μόνο την ανάθεση των υπηρεσιών εκείνων που είναι αναγκαίες για την άμεση εξυπηρέτηση των συγκεκριμένων αναγκών οι οποίες οφείλονται σε απρόβλεπτες περιστάσεις και όχι για την κάλυψη των τακτικών αναγκών της. Σε κάθε περίπτωση, οι διατάξεις που αφορούν στην ανάθεση με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης πρέπει να ερμηνεύονται συσταλτικά, καθόσον εισάγουν

παρεκκλίσεις από την εφαρμογή των κανόνων που διέπουν την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων, το δε βάρος απόδειξης ότι συντρέχουν πράγματι οι εξαιρετικές περιστάσεις που δικαιολογούν την εκάστοτε παρέκκλιση φέρει η αναθέτουσα αρχή, η οποία τις επικαλείται (Ε.Σ. Τμ. Μείζ.- Επτ. Σύνθ. 707/2013).

Β. Επίσης, ο ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87) ορίζει, στο άρθρο 278, με τίτλο «Προληπτικός Έλεγχος Συμβάσεων», το οποίο άρχισε να ισχύει από 1.1.2011 (βλ. άρθρο 286 του ν. 3852/2010) και εφαρμόζεται εν προκειμένω, ότι: «1. Για τις συμβάσεις προμήθειας αγαθών, εκτέλεσης έργων και παροχής υπηρεσιών (...), που συνάπτουν οι Ο.Τ.Α. και τα νομικά τους πρόσωπα (...) διενεργείται υποχρεωτικά προληπτικός έλεγχος νομιμότητας (...). 2. Για τις συμβάσεις της προηγούμενης παραγράφου, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των οποίων υπερβαίνει το ποσό, χωρίς Φ.Π.Α., των πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (500.000) ευρώ, διενεργείται υποχρεωτικά, πριν τη σύναψή τους, έλεγχος νομιμότητας από το καθ' ύλην αρμόδιο Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 19 παράγραφος 7 του π.δ. 774/1980, όπως ισχύει. (...)» (βλ. και την ομοίου περιεχομένου διάταξη του άρθρου 36 παρ. 2 του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ν. 4129/2013, Α' 52). Από τις ως άνω διατάξεις συνάγεται ότι πριν από τη υπογραφή σύμβασης παροχής υπηρεσιών των ο.τ.α. και των νομικών προσώπων τους, όπως οι σύνδεσμοι ο.τ.α. των άρθρων 245 επ. του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (βλ. ν. 3463/2006, Α' 114), στους οποίους

περιλαμβανόταν ο Ενιαίος Σύνδεσμος Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αττικής (ΕΣΔΚΝΑ), εφόσον η προϋπολογιζόμενη για τις συμβάσεις αυτές δαπάνη υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ) το αρμόδιο Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου ελέγχει υποχρεωτικά τη νομιμότητα του οικείου σχεδίου (βλ. Ε.Σ. Πράξεις Ζ' Κλιμ. 221, 254, 277, 289/2011).

Γ. Τέλος, ο ΕΣΔΚΝΑ, ο οποίος ιδρύθηκε με την υπ' αριθμ. 57239/10.9.1970 κοινή απόφαση των Νομαρχών Αττικής και Πειραιώς (Β' 785), ορίσθηκε Φορέας Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ) όλων των Ο.Τ.Α. του Νομού Αττικής (πλην των νήσων Κυθήρων και Αντικυθήρων), δυνάμει της εκδοθείσας κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 30 παρ. 4 του ν. 3536/2007 (Α' 42) υπ' αριθμ. 5373/21.2.2008 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής (βλ. ad hoc ΣτΕ 4357/2011). Εξάλλου, η υπ' αριθ. Η.Π. 50910/2727/2003 κοινή υπουργική απόφαση «Μέτρα και Όροι για τη Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων. Εθνικός και Περιφερειακός Σχεδιασμός Διαχείρισης.» (Β' 1909) ορίζει, στο άρθρο 7 με τίτλο «Υπόχρεοι φορείς διαχείρισης στερεών αποβλήτων» ότι οι ΦοΔΣΑ είναι, μεταξύ άλλων, αρμόδιοι για την προσωρινή αποθήκευση, μεταφόρτωση, αξιοποίηση και διάθεση των στερεών αποβλήτων καθώς και για τη λειτουργία της εγκατάστασης διαχείρισης αποβλήτων, ενώ από το άρθρο 12 προκύπτει ότι οι ανωτέρω φορείς είναι αρμόδιοι και για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων ή των χώρων διάθεσης. Περαιτέρω, από το προσαρτώμενο στην ως άνω κοινή υπουργική απόφαση Παράρτημα IV.A με τίτλο «Εργασίες διάθεσης»

(άρθρο 17 της Κ.Υ.Α.) προκύπτει ότι στις εν λόγω εργασίες συμπεριλαμβάνεται η απόθεση των απορριμμάτων επάνω ή μέσα στο έδαφος, όπως είναι η υγειονομική τους ταφή.

III. Εξάλλου, ο Κώδικας Νομοθεσίας Κατασκευής Δημοσίων Έργων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3669/2008 «Κύρωση της κωδικοποίησης της νομοθεσίας κατασκευής δημοσίων έργων» (Α' 116) ορίζει, στο άρθρο 55, στο οποίο έχει κωδικοποιηθεί το άρθρο 42 του π.δ. 609/1985 (Α' 223), ότι: «1. (...). 2. Η διευθύνουσα υπηρεσία μπορεί να ορίζει τον αριθμό του απαιτούμενου προσωπικού κατά ειδικότητα, τον αριθμό και είδος μηχανημάτων ή άλλων μέσων και να διατάσσει την αντικατάσταση τυχόν ακατάλληλων. Μπορεί επίσης να ορίζει το είδος και την ποσότητα των απαιτούμενων υλικών. Η διευθύνουσα υπηρεσία εγκρίνει τα ανώτατα όρια αμοιβής του προσωπικού του αναδόχου κατά ειδικότητα με τη δυνατότητα να ορίσει διάφορα όρια για ορισμένο αριθμό εργαζομένων κάθε ειδικότητας ανάλογα με την απόδοσή τους. 3. Η παρακολούθηση της δαπάνης και ο απολογισμός της χρήσης των υλικών ή άλλων μέσων που αγοράζονται με δαπάνη του κυρίου του έργου, γίνεται όπως ορίζεται με τη σύμβαση. Στη δαπάνη αυτή προστίθεται το εργολαβικό ποσοστό μειωμένο κατά την έκπτωση της σχετικής δημοπρασίας. 4. Οι εργοδοτικές επιβαρύνσεις και όλες οι τυχόν ισχύουσες κρατήσεις ή εισφορές υπέρ τρίτων στη δαπάνη του έργου, εκτός φόρου εισοδήματος και Φ.Π.Α., καταβάλλονται από τον ανάδοχο και αποδίδονται σ' αυτόν, με το εργολαβικό ποσοστό, μειωμένο κατά την έκπτωση της δημοπρασίας. 5. Αποζημιώσεις προσωπικού των απολογιστικών εργασιών

βαρύνουν τον κύριο του έργου μόνο για το διάστημα που το προσωπικό ασχολήθηκε στις απολογιστικές εργασίες και αν η λύση της σύμβασής του γίνεται με τη βούληση του κυρίου του έργου και κατά τη διάρκεια κατασκευής του έργου. 6. Ο κύριος του έργου ευθύνεται για εργατικά ατυχήματα που συμβαίνουν κατά την κατασκευή του έργου μόνο αν αυτά οφείλονται σε υπαιτιότητα των οργάνων του ή των οργάνων του φορέα κατασκευής του έργου. (...). 9. (...). Μετά την έναρξη της καθημερινής εργασίας παραδίδεται στον εκπρόσωπο της διευθύνουσας υπηρεσίας ειδικό δελτίο που περιλαμβάνει ονομαστική κατάσταση του απασχολούμενου προσωπικού και κατάσταση των μηχανημάτων. 10. Κατά την εκτέλεση οποιασδήποτε σύμβασης κατασκευής έργου με άλλο σύστημα, εκτός από το απολογιστικό σύστημα, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να εκτελέσει και αναγκαίες απολογιστικές εργασίες, όταν του δοθεί ειδική εντολή από τη διευθύνουσα υπηρεσία. Στην περίπτωση αυτή καταβάλλεται στον ανάδοχο και περιλαμβάνεται στην πιστοποίηση η πραγματική δαπάνη που προκύπτει, σύμφωνα με τα νόμιμα αποδεικτικά πληρωμής για την εκτέλεση των εργασιών. Η δαπάνη αυτή δεν υπόκειται στην έκπτωση της δημοπρασίας. (...). Οι διατάξεις των παραγράφων 2 έως 6 και του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 9 εφαρμόζονται ανάλογα και στις περιπτώσεις της παραγράφου αυτής.». Από την ως άνω διάταξη προκύπτει ότι, πλην των περιπτώσεων συμβάσεων με ανάδοχο για την κατασκευή έργου με το απολογιστικό σύστημα, είναι δυνατή η ανάθεση στον εργολάβο απολογιστικών εργασιών, τις οποίες υποχρεούται να εκτελέσει, εφόσον υπάρχει ειδική έγγραφη εντολή της υπηρεσίας που διευθύνει το έργο, η οποία θα

περιέχει πλήρεις και εμπεριστατωμένες αιτιολογίες για το ότι η επίτευξη της αρτιότητας και λειτουργικότητας του συγκεκριμένου έργου είναι εφικτή μόνο με την εκτέλεση απολογιστικών εργασιών. Μετά την εκτέλεση των απολογιστικών εργασιών ο κύριος του έργου καταβάλλει στον ανάδοχο την πραγματική δαπάνη που προκύπτει με βάση τα νόμιμα αποδεικτικά πληρωμής για την εκτέλεση αυτών και αφού τηρηθούν οι οριζόμενες στις παραγράφους 2-6 και στο τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 9 διατυπώσεις (Ε.Σ. Ι Τμ. 2414/2010, Πράξεις VII Τμ. 410, 348, 312, 79/2010, 360/2009, Κ.Π.Ε.Δ στο VII Τμ. 32/2012).

IV. Στην προκειμένη περίπτωση από το σύνολο των στοιχείων του φακέλου προκύπτουν τα ακόλουθα: Στις 28.7.2005 δημοπρατήθηκε το έργο «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Α΄ ΦΑΣΗΣ 2^{ου} ΧΥΤΑ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΥΛΗΣ» με το σύστημα προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη και κατασκευή με κατ' αποκοπή εργολαβικό αντάλλαγμα, το οποίο συγχρηματοδοτείται από πιστώσεις του Ταμείου Συνοχής. Μετά τη θετική έκβαση της διαδικασίας προσυμβατικού ελέγχου (Ε.Σ. Ε΄ Κλιμ. 441/2007) με την από 12.7.2007 εργολαβική σύμβαση η, αποτελούσα κατά το ως άνω χρονικό σημείο ενιαία αποκεντρωμένη μονάδα διοίκησης του κράτους (βλ. άρθρο 1 του ν. 2503/1997, Α΄ 107), Περιφέρεια Αττικής, με την ιδιότητα του εργοδότη, ανέθεσε στη φερόμενη ως δικαιούχο του υπό κρίση χρηματικού εντάλματος πληρωμής «Κ/Ξ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ – ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ» την κατασκευή, οργάνωση και λειτουργία του Χώρου Υγειονομικής Ταφής (ΧΥΤΑ) στην Ο.Ε.Δ.Α. Βορειοανατολικής Αττικής στη θέση «Σκαλιστήρι»

του Δήμου Φυλής, μεταξύ δε άλλων, την κατασκευή τεσσάρων διακριτών μεταξύ τους κυττάρων απόθεσης απορριμμάτων (A1, A2, A3, A4), ώστε ο ΧΥΤΑ να καταστεί βιώσιμος και να λειτουργεί αδιαλείπτως για τουλάχιστον 7 έτη μετά την παράδοσή του συνολικού συμβατικού ποσού 48.340.596,57 ευρώ (με ΦΠΑ). Ειδικότερα, το αντικείμενο του έργου συνίσταται στην κατασκευή των έργων υποδομής και των λοιπών έργων που είναι απαραίτητα για την οργάνωση και λειτουργία του ΧΥΤΑ (έργα διαχείρισης στραγγισμάτων, βιοαερίου, ομβρίων, έργα πρόσβασης, κτιριακές εγκαταστάσεις και διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου, έργα Η/Μ και Κεντρικό Σύστημα Τηλεελέγχου και Τηλεδιαχείρισης), στην αντιμετώπιση και τον έλεγχο των περιβαλλοντικών επιπτώσεων από την κατασκευή και λειτουργία του καθώς και την προσωρινή κάλυψη των επιμέρους κυττάρων και του συνόλου του απορριμματοκού αναγλύφου της πρώτης φάσης μετά την πλήρωσή του χώρου με απορρίμματα. Ακολούθως, με την από 22.11.2010 1^η συμπληρωματική σύμβαση, το σχέδιο της οποίας ελέγχθηκε με την 287/2010 Πράξη του Ε' Κλιμακίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, συμβατικού ποσού 19.582.088,16 ευρώ πλέον αναθεώρησης και Φ.Π.Α., ανατέθηκε η εκτέλεση πρόσθετων εργασιών επέκτασης της λεκάνης των κυττάρων A3 και A4 του ΧΥΤΑ καθώς και η διεύρυνση και εκβάθυνση της λεκάνης τους με την εκτέλεση μεγάλου τεχνικού έργου εκσκαφών στο βραχώδες ανάγλυφο της περιοχής του έργου, προκειμένου να εξασφαλισθεί η επαύξηση της χωρητικότητας του κατασκευαζόμενου ΧΥΤΑ και η συνακόλουθη παράταση της ζωής του. Το 2011 ο Πρόεδρος του Ενιαίου Συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αττικής (ΕΣΔΚΝΑ),

ο οποίος αποτελούσε το Φορέα Διαχείρισης/Λειτουργίας του ΧΥΤΑ, με το υπ' αρ. πρωτ. 137/11.1.2011 έγγραφό του απευθύνθηκε στην ανάδοχο του έργου και ανέφερε τα εξής: «Λόγω απολύτου έκτακτης ανάγκης που απορρέει από απρόβλεπτες συνθήκες υπάρχει αταξία στη διάστρωση των απορριμμάτων στον ΧΥΤΑ Α Φάση με επακόλουθο την δημιουργία εκτάκτων προβλημάτων Δημόσιας υγείας και Δημοσίου συμφέροντος. Παρακαλούμε πολύ να διαθέσετε δύο (2) προωθητές γαιών για τις εργασίες υγειονομικής ταφής των απορριμμάτων στο χώρο του ΧΥΤΑ Φυλής για 5-6 ημέρες και η αποζημίωσή σας θα καθορισθεί με τις προβλεπόμενες διαδικασίες εκτάκτων γεγονότων.». Ακολούθησε το υπ' αρ. πρωτ. 877/3.2.2011 έγγραφο του Αναπληρωτή Διευθυντή Διάθεσης Απορριμμάτων και Αποκαταστάσεων του ΕΣΔΚΝΑ προς την ανάδοχο με θέμα «Ειδική Εντολή απολογιστικών εργασιών προς την Κ/Ε ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ – ΗΛΕΚΤΩΡ ΑΕ στα πλαίσια της εργολαβικής σύμβασης «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Α' ΦΑΣΗΣ 2^{ου} ΧΥΤΑ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΥΛΗΣ». Ειδικότερα, με το ως άνω έγγραφο η Διεύθυνση Διάθεσης Απορριμμάτων και Αποκαταστάσεων του τότε ΕΣΔΚΝΑ, ως Διευθύνουσα Υπηρεσία του προαναφερθέντος έργου, ανέθεσε στη φερόμενη ως δικαιούχο του εντάλματος, ανάδοχο του έργου, την εκτέλεση εργασιών για την υποστήριξη των έργων υγειονομικής ταφής απορριμμάτων που εκτελεί ο Φορέας Λειτουργίας, με κατάλληλα μηχανήματα και εργατοτεχνικό προσωπικό και εργάτες για χρονικό διάστημα 90 ημερών, για τις οποίες εκτιμάται ότι θα απαιτηθεί δαπάνη 990.460,49 ευρώ πλέον ΦΠΑ. Για την υλοποίηση των ανωτέρω υποστηρικτικών εργασιών υγειονομικής ταφής

απορριμμάτων προβλέπεται ότι απαιτούνται: · Ερπυστριοφόροι Προωθητές γαιών τύπου D8 · Ερπυστριοφόροι Προωθητές γαιών τύπου D9 · Ερπυστριοφόροι Προωθητές γαιών ιπποδύναμης 180 HP · Εκσκαφείς · Ανατρεπόμενα αυτοκίνητα · Διαμορφωτήρας · Οδοστρωτήρας · Βυτιοφόρο αυτοκίνητο · Επόπτες για την παρακολούθηση των εν λόγω εργασιών · Χειριστές μηχανημάτων · Βοηθοί χειριστών · Οδηγοί. Περαιτέρω, σύμφωνα με το ίδιο ως άνω έγγραφο στόχος των εργασιών αυτών είναι η άμεση διευθέτηση των απορριμματικών πρανών που έχουν διαμορφωθεί με μεγάλες κλίσεις και η απρόσκοπτη συνέχιση των έργων προσωρινής σφράγισης των λειτουργικά περαιωμένων κυττάρων και των έργων τοποθέτησης τόσο του κατακόρυφου όσο και του οριζόντιου δικτύου διαχείρισης βιοαερίου, τα οποία έπονται των εργασιών υγειονομικής ταφής. Οι λόγοι οι οποίοι επιβάλλουν την εκτέλεση των απολογιστικών εργασιών σύμφωνα με την ανωτέρω «ειδική εντολή» είναι οι εξής: «(α) η ακινητοποίηση των μηχανημάτων λειτουργίας του ΕΣΔΚΝΑ, λόγω βλαβών που έχουν τα μηχανήματα του ΕΣΔΚΝΑ και τις οποίες αρνείται να αποκαταστήσει η προμηθεύτρια εταιρεία ΕΛΤΡΑΚ ΑΕ, παρά το γεγονός ότι έχει συμβατικά επωμισθεί τη συντήρηση και αναμένεται σχετικά η διαδικασία δικαίωσης του ΕΣΔΚΝΑ και αφετέρου η αδυναμία εισέτι σύνταξης προϋπολογισμού για το 2011, λόγω της εφαρμογής του Ν.3852/2010, ώστε να προχωρήσουν οι επισκευές. (β) λόγω των ανωτέρω προβληματικών συνθηκών, υπάρχει αδυναμία υλοποίησης εκ μέρους του Φορέα Λειτουργίας του Διαχειριστικού Προγράμματος του ΕΣΔΚΝΑ, με άμεσες αρνητικές επιπτώσεις στην εξέλιξη

των εργασιών προσωρινής σφράγισης και εγκατάστασης του δικτύου απαγωγής βιοαερίου, η οποία αποτελεί συμβατική υποχρέωση του Αναδόχου του έργου «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Α΄ ΦΑΣΗΣ 2^{ου} ΧΥΤΑ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΥΛΗΣ». Επισημαίνεται δε, ότι ειδικότερα οι εργασίες προσωρινής σφράγισης στην παρούσα περίοδο λόγω εμφάνισης συχνών εποχιακών βροχοπτώσεων, είναι απολύτως αναγκαίο και επιβεβλημένο να υλοποιηθούν στα κορεσμένα με απορρίμματα τμήματα του ΧΥΤΑ το συντομότερο δυνατό, καθώς οποιαδήποτε καθυστέρησή τους και αδυναμία χωματοκάλυψης των περαιωμένων τμημάτων του απορριμματικού αναγλύφου θα έχει δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στην αρτιότητα και λειτουργικότητα όσο και στην υγιεινή και ασφάλεια του έργου (οσμές, κατείσδυση σημαντικών ποσοτήτων επιφανειακών υδάτων εντός της απορριμματικής μάζας με αποτέλεσμα την επιβάρυνσή του σε στραγγίσματα, έκλυση βιοαερίου στην ατμόσφαιρα, κίνδυνος κατολισθήσεων και διαβρώσεων των πρανών λόγω της μη σφράγισης του απορριμματικού αναγλύφου κλπ).». Από τις 3.2.2011 έως τις 8.2.2011 η ανάδοχος του έργου εκτέλεσε τις ανατεθείσες σε αυτήν εργασίες, για τις οποίες ο Πρόεδρος του ΕΣΔΚΝΑ με το υπ' αρ. πρωτ. 1827/10.3.2011 έγγραφό του, απευθυνόμενος στη Διεύθυνση Δημοσίων Έργων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, εξέφρασε την πρόθεση να αναλάβει τη δαπάνη τους προϋπολογισμού 455.000 ευρώ πλέον ΦΠΑ, μετά την άρνηση της Ειδικής Διαχειριστικής Αρχής να θεωρήσει επιλέξιμη τη σχετική δαπάνη (βλ. τη χωρίς ημερομηνία γνωμοδότηση του δικηγόρου Ευάγγελου Χατζηγιαννάκη προς τον ΕΣΔΑΝΑ, η οποία ελήφθη υπόψη για τη λήψη της υπ' αρ. 217/29.4.2013

απόφασης της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΕΔΣΝΑ). Ακολούθως, στις 19.3.2011 ομάδα οικονομικών μεταναστών που συνέλεγε ανακυκλώσιμα υλικά στο χώρο απόρριψης των απορριμμάτων, ύστερα από θανάσιμο τραυματισμό ενός εξ αυτών, έβαλε φωτιά στα μηχανήματα και στο χώρο διάθεσης, οπότε αποφασίστηκε να ισχύσει η ειδική εντολή της διευθύνουσας υπηρεσίας ως είχε και να συνεχιστούν οι ανατεθείσες με αυτή εργασίες, δεδομένου ότι η επισκευή των μηχανημάτων του ΕΣΔΚΝΑ θα καθυστερούσε περισσότερο. Οι εν λόγω εργασίες υποστήριξης της υγειονομικής ταφής απορριμμάτων ξεκίνησαν εκ νέου στις 23.3.2011 και ολοκληρώθηκαν στις 13.6.2011. Μετά την ολοκλήρωσή τους συντάχθηκε ο 5^{ος} Α.Π.Ε., ο οποίος εγκρίθηκε με την υπ' αρ. πρωτ. 1606/30.6.2011 απόφαση του υπογράφοντος με εντολή Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Δημοσίων Έργων, με την οποία, αφού ελήφθησαν υπόψη, αφενός το 137/11.1.2011 έγγραφο-εντολή του Προέδρου του ΕΣΔΚΝΑ, με το οποίο ζητήθηκε η συνδρομή της αναδόχου κοινοπραξίας στη διάστρωση των απορριμμάτων, η 877/3.2.2001 ειδική εντολή απολογιστικών εργασιών της Διευθύνουσας Υπηρεσίας προς την ανάδοχο του έργου, εκτιμώμενης δαπάνης 990.460,49 ευρώ πλέον ΦΠΑ, αφετέρου η 1825/10.3.2011 δήλωση ανάληψης δαπάνης του Προέδρου του ΕΣΔΚΝΑ σε συνδυασμό με την έγκριση του 5^{ου} ΑΠΕ του έργου από την Ενδιάμεση Διαχειριστική Αρχή με την επισήμανση ότι η δαπάνη δεν είναι επιλέξιμη και μπορεί να καλυφθεί μόνον από οικονομικούς πόρους του ΕΣΔΚΝΑ, αποφασίστηκε η έγκριση του 5^{ου} ΑΠΕ υπό την προϋπόθεση κάλυψης της συνολικής δαπάνης ύψους 1.218.266,04

ευρώ από οικονομικούς πόρους του ΕΣΔΚΝΑ. Ακολούθησε, η έκδοση της με αριθμ. 52546/11/16.12.2011 απόφασης του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 2854) κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 211 του ν. 3852/2010 (Α' 87), με την οποία συστήθηκε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Ειδικός Διαβαθμιδικός Σύνδεσμος Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ) για τη διαχείριση των αποβλήτων της Μητροπολιτικής Περιφέρειας Αττικής, το οποίο κατέστη καθολικός διάδοχος του ΕΣΔΚΝΑ και αποτελεί στο εξής το Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΦοΔΣΑ) του Νομού Αττικής. Στη συνέχεια, με την υπ' αρ. 217/29.4.2013 απόφαση της Εκτελεστικής Επιτροπής του ΕΔΣΝΑ αποφασίστηκε η αποδοχή της δαπάνης για την πληρωμή του 5^{ου} ΑΠΕ του έργου (ΑΔΑ: ΒΕΖΣΟΡ05-ΙΘΩ). Ακολούθως, με την υπ' αρ. 656/30.12.2013 απόφαση του ίδιου ως άνω οργάνου του ΕΔΣΝΑ εγκρίθηκε, πλην άλλων, η δαπάνη για την εξόφληση του 38^{ου} και 39^{ου} λογαριασμού του έργου «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Α' ΦΑΣΗΣ 2^{ου} ΧΥΤΑ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΥΛΗΣ» ύψους 1.400.000 ευρώ σε βάρος του ΚΑΕ 02.70.01.7326.30 έτους 2013 (ΑΔΑ: ΒΙΕΕΟΡ05-Χ9Ο), ενώ, τέλος, με την υπ' αρ. 259/17.7.2014 απόφαση της προαναφερθείσας Εκτελεστικής Επιτροπής, αφού ελήφθησαν υπόψη οι 10022/1.4.2014 και 23318/6.6.2014 αποφάσεις του Υπουργού Εσωτερικών, με τις οποίες εγκρίνεται η επιχορήγηση του ΕΔΣΝΑ για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του προς τρίτους και η Δ' αναμόρφωση του προϋπολογισμού 2014, εγκρίθηκαν οι δαπάνες και η διάθεση πιστώσεων παρελθόντων οικονομικών ετών για την εξόφληση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων του ΕΔΣΝΑ προς τρίτους (ΑΔΑ:

ΩΧΑΙΟΡ05-Ψ6Θ). Κατόπιν των ανωτέρω, για την καταβολή της αμοιβής της αναδόχου κοινοπραξίας για την εκτέλεση των προαναφερθεισών υποστηρικτικών εργασιών υγειονομικής ταφής απορριμμάτων εκδόθηκε το ελεγχόμενο ένταλμα πληρωμής, τη θεώρηση του οποίου αρνήθηκε η Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

V. Με τα δεδομένα αυτά και αφού συνεκτιμήθηκαν τα προβαλλόμενα με τα από 15.12.2014 και 14.1.2015 υπομνήματα της φερόμενης ως δικαιούχου του εντάλματος, το Κλιμάκιο κρίνει ότι με την 877/3.2.2011 «ειδική εντολή απολογιστικών εργασιών» της λειτουργούσας ως διευθύνουσας υπηρεσίας του έργου «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Α΄ ΦΑΣΗΣ 2^{ου} ΧΥΤΑ Δ. ΑΤΤΙΚΗΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΥΛΗΣ» Διεύθυνσης Διάθεσης Απορριμμάτων και Αποκαταστάσεων του ΕΣΔΚΝΑ ανατέθηκε στην ανάδοχο του ανωτέρω έργου η εκτέλεση εργασιών διάθεσης απορριμμάτων του ΧΥΤΑ, οι οποίες όμως ενέπιπταν κατά το ως άνω χρονικό σημείο στις αρμοδιότητες του ίδιου του ΕΣΔΚΝΑ, που είναι ο αρμόδιος φορέας για όλα τα ζητήματα εύρυθμης λειτουργίας του ΧΥΤΑ Φυλής. Σημειωτέον ότι και η από 2.11.2004 προγραμματική σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, της Περιφέρειας Αττικής και του ΕΣΔΚΝΑ, η οποία αφορούσε τη συνεργασία των ως άνω φορέων για την πραγματοποίηση του έργου «Κατασκευή της Α΄ Φάσης του 2ου ΧΥΤΑ Δυτικής Αττικής στη θέση Σκαλιστήρι του Δήμου Φυλής», προέβλεπε, πλην άλλων, ότι μέχρι την ολοκλήρωση της προσωρινής παραλαβής του έργου «η ευθύνη υποδοχής και διαχείρισης των απορριμμάτων ανήκει στον ΕΣΔΚΝΑ» (βλ. ad

hoc ΣτΕ 4238/2010). Ωστόσο, οι ως άνω εργασίες δεν εμπίπτουν στην έννοια των απολογιστικών εργασιών, αφού όπως αποδείχθηκε δεν ήταν αναγκαίες για την επίτευξη της αρτιότητας και τη λειτουργικότητας του δημοπρατηθέντος έργου- το οποίο αφορούσε αποκλειστικά στην κατασκευή των έργων υποδομής του ΧΥΤΑ και των λοιπών απαραίτητων για την οργάνωση και λειτουργία του έργων καθώς και την κάλυψη των επιμέρους κυττάρων και του συνόλου του απορριμματικού αναγλύφου- τουναντίον αφορούν στη διάθεση των απορριμμάτων που υποδέχεται ο ΧΥΤΑ και την πλήρωση των κυττάρων που έχει αναλάβει να κατασκευάσει η ανάδοχος κοινοπραξία με απορρίμματα, δηλαδή την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του ΧΥΤΑ, για την εύρυθμη λειτουργία του οποίου αρμόδιος είναι ο οικείος ΦοΣΔΑ, κατά το κρίσιμο δε χρονικό σημείο ήταν ο ΕΣΔΚΝΑ και, ακολούθως, ο ΕΔΣΝΑ ως καθολικός διάδοχος του ΕΣΔΚΝΑ. Είναι άλλωστε ενδεικτικό ότι οι ανωτέρω εργασίες προσωρινής εξυπηρέτησης της λειτουργίας του ΧΥΤΑ συνεχίστηκαν επί μακρόν, ενώ το καλοκαίρι του έτους 2012 ο ΕΔΣΝΑ αποφάσισε τη διενέργεια τακτικού διαγωνισμού για τις υποστηρικτικές λειτουργίες του ΧΥΤΑ Δυτικής Αττικής, τη διενέργεια διαγωνισμού για την επισκευή των μηχανημάτων του, ενώ παράλληλα αποφάσισε την ανάθεση των «επείγουσών εργασιών για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του ΧΥΤΑ» κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης. Τα ανωτέρω γεγονότα είναι γνωστά στο Δικαστήριο από την 402/2012 Πράξη του Ζ' Κλιμακίου, από την 3217/2012 Απόφαση του VI Τμήματος καθώς και την 707/2013 Απόφαση του Τμήματος Μείζονος-Επταμελούς Σύνθεσης, με την οποία κρίθηκε τελικώς ότι συνέτρεχαν

οι νόμιμες προϋποθέσεις για την απευθείας ανάθεση των προαναφερθεισών εργασιών και ότι, ως εκ τούτου, δεν κωλύεται η υπογραφή της σύμβασης απευθείας ανάθεσης μεταξύ του ΕΔΣΝΑ και της ανώνυμης εταιρείας «ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.», αναδόχου του έργου «Κατασκευή κυττάρων Β2, Β3, Β5, Β6 Β' Φάσης ΧΥΤΑ Φυλής» καθώς και μέλος του κοινοπρακτικού σχήματος του εν θέματι έργου «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Α' ΦΑΣΗΣ 2^{ου} ΧΥΤΑ Δ. ΑΤΤΙΚΗΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΥΛΗΣ». Σημειωτέον ότι οι ως άνω υποστηρικτικές εργασίες υγειονομικής ταφής των απορριμμάτων, που εκτέλεσε η φερόμενη ως δικαιούχος του εντάλματος, θα μπορούσαν σε κάθε περίπτωση να ανατεθούν απευθείας από τον ΕΣΔΚΝΑ, ενόψει το μεν, της επικαλούμενης κατεπείγουσας ανάγκης το δε, της αδυναμίας του αρμόδιου για την εύρυθμη λειτουργία του ΧΥΤΑ και για τη διάθεση των απορριμμάτων ΕΣΔΚΝΑ να διαστρώνει σε καθημερινή βάση τα απορρίμματα και να τα χωματοκαλύπτει με αποτέλεσμα να υπάρχουν δυσμενείς επιπτώσεις, πλην άλλων, στη δημόσια υγεία καθώς και καθυστέρηση των εργασιών στην κατασκευή του αρχικού έργου. Η αδυναμία αυτή δε, που οφείλεται σε γεγονότα απρόβλεπτα για τον ΕΣΔΚΝΑ, μη απορρέοντα από δική του υπαιτιότητα, αλλά αποδίδεται σε ευθύνη της προμηθευτριάς του εταιρείας, η οποία είχε υποχρέωση να επισκευάζει τα μηχανήματα του ως άνω συνδέσμου, μπορούσε να δικαιολογήσει την ανάθεση των εργασιών κατόπιν διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, διαδικασία που, όπως προαναφέρθηκε, ακολουθήθηκε στη συνέχεια από τον ΕΔΣΝΑ. Τέτοια διαδικασία απευθείας ανάθεσης υπηρεσιών δεν υπήρξε, εν προκειμένω,

αλλά ούτε και άλλη νομική δέσμευση του ΕΣΔΚΝΑ έναντί της φερόμενης ως δικαιούχου του εντάλματος για την καταβολή αμοιβής για τις εκτελεσθείσες από αυτήν εργασίες, προκειμένου να δεσμεύεται στη συνέχεια και ο ΕΔΣΝΑ ως καθολικός διάδοχος του ΕΣΔΚΝΑ. Τούτο διότι, η «Ειδική Εντολή απολογιστικών εργασιών» υπογράφεται από τον Αναπληρωτή Διευθυντή Διάθεσης και Απορριμμάτων και Αποκαταστάσεων του τότε ΕΣΔΚΝΑ και όχι από τον Πρόεδρο του ως νόμιμο εκπρόσωπο του ως άνω συνδέσμου, ο οποίος είναι αρμόδιος για την υπογραφή των συμβάσεών του (βλ. άρθρο 247 παρ. 1 του ν. 3463/2006 σε συνδυασμό με το άρθρο 58 παρ. 1 εδ. Στ' του ν. 3852/2010), ενώ με το υπ' αρ. πρωτ. 137/11.1.2011 έγγραφο του ΕΣΔΚΝΑ, που απευθύνεται στην ανάδοχο του έργου και υπογράφεται από τον Πρόεδρο του ως άνω συνδέσμου, ζητήθηκε απλώς η διάθεση εκ μέρους της δύο προωθητών γαιών για τις εργασίες υγειονομικής ταφής των απορριμμάτων, χωρίς καμία περαιτέρω εξειδίκευση. Ακόμη όμως και εάν θεωρηθεί ότι υπήρξε, εν προκειμένω, συμβατική ανάθεση των υπηρεσιών, υπό την έννοια ότι η εκτέλεση της σύμβασης εκ μέρους της φερομένης ως δικαιούχου του εντάλματος καλύπτει την έλλειψη του εγγράφου τύπου της αποδοχής, εφόσον υπάρχει έγγραφη πρόταση του αρμοδίου οργάνου (βλ. άρθρο 80 του ν. 2362/1995, το οποίο εφαρμόζεται στους Ο.Τ.Α. και στα νομικά πρόσωπα αυτών ελλείψει ειδικής διάταξης και Ε.Σ. Τμ. VII 187/2011, 87/2006), θα έπρεπε να προηγηθεί ο συνταγματικά προβλεπόμενος έλεγχος νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο, δεδομένου ότι η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των ανατεθεισών εργασιών ανέρχεται στο ποσό των 990.460,49 ευρώ

πλέον ΦΠΑ. Κατόπιν των ανωτέρω, οι εργασίες αρμοδιότητας του ΕΣΔΚΝΑ εκτελέσθηκαν εξωσυμβατικά από τη φερόμενη ως δικαιούχο του εντάλματος και χωρίς να προηγηθεί ο ειδικός προληπτικός έλεγχος νομιμότητας από το Ελεγκτικό Συνέδριο, όπως βασίμως προβάλλεται από τη διαφωνούσα Επίτροπο, οι δε περί του αντιθέτου ισχυρισμοί είναι απορριπτέοι. Ειδικότερα, με το 7489/6.11.2014 έγγραφο επανυποβολής η Πρόεδρος του ΕΔΣΝΑ ισχυρίζεται ότι για την ανάθεση των απολογιστικών εργασιών δεν απαιτείται η σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης και ότι, σε κάθε περίπτωση, η μη υπογραφή συμπληρωματικής σύμβασης οφείλεται σε συγγνωστή πλάνη των οργάνων του ΕΣΔΚΝΑ. Οι ισχυρισμοί όμως αυτοί προβάλλονται αλυσιτελώς, αφού η επισημανθείσα από την Επίτροπο πλημμέλεια έγκειτο στο γεγονός ότι για τη νόμιμη ανάθεση των εργασιών υποστήριξης της λειτουργίας του ΧΥΤΑ απαιτείτο σύμβαση μεταξύ του ΕΣΔΚΝΑ ως αναθέτουσας αρχής και της «Κ/Ξ ΤΟΜΗ ΑΒΕΤΕ – ΗΛΕΚΤΩΡ Α.Ε.» καθώς και η προηγούμενη υποβολή αυτής στο Ελεγκτικό Συνέδριο για την άσκηση του ειδικού προληπτικού ελέγχου νομιμότητας και όχι η σύναψη συμπληρωματικής σύμβασης, δηλαδή σύμβασης για την ανάθεση πρόσθετων εργασιών μεταξύ του κυρίου του έργου «ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ Α΄ ΦΑΣΗΣ 2^{ου} ΧΥΤΑ Δ. ΑΤΤΙΚΗΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΙ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΦΥΛΗΣ» και της αναδόχου κοινοπραξίας. Σε κάθε όμως περίπτωση, και εάν ακόμη θεωρηθεί ότι οι προαναφερθείσες εργασίες εμπίπτουν στην έννοια των απολογιστικών εργασιών, ανεξαρτήτως του εάν έχουν τηρηθεί, εν προκειμένω, οι διατυπώσεις του άρθρου 55 του ν. 3669/2008 (π.χ. νόμιμα αποδεικτικά πληρωμής για την

πιστοποίηση της πραγματικής δαπάνης της αναδόχου, βεβαίωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών όσων εργάστηκαν για την εκτέλεση των απολογιστικών εργασιών), η δαπάνη για την εκτέλεσή τους θα έπρεπε να βαρύνει τον κύριο του έργου και όχι τρίτο νομικό πρόσωπο, το οποίο δεν έχει σχέση με την αρχική σύμβαση, όπως συμβαίνει στην προκειμένη υπόθεση με τον ΕΣΔΚΝΑ και ήδη με τον ΕΔΣΝΑ. Ο ορισμός, σε κάθε περίπτωση, μιας από τις διευθύνσεις του ΕΣΔΚΝΑ ως διευθύνουσας ή επιβλέπουσας υπηρεσίας του έργου, η οποία είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, έλεγχο και διοίκηση της κατασκευής του έργου (βλ. άρθρο 1 παρ. 7 δ' του Κώδικα Νομοθεσίας Κατασκευής Δημοσίων Έργων), δεν ιδρύει τέτοια σχέση με τη σύμβαση, ώστε να συνεπάγεται οικονομικές υποχρεώσεις του ΕΣΔΚΝΑ και ήδη του ΕΔΣΝΑ έναντι της αναδόχου.

VI. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η εντελλόμενη δαπάνη δεν είναι νόμιμη, διότι αφορά την εξόφληση αμοιβής της φερόμενης ως δικαιούχου κοινοπραξίας για την εκτέλεση εργασιών, χωρίς να έχει προηγηθεί η σύναψη σύμβασης υπηρεσιών μεταξύ του ΕΣΔΚΝΑ και της τελευταίας για την ανάθεση των εργασιών αυτών καθώς και η προηγούμενη υποβολή αυτής ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την άσκηση του προβλεπόμενου προληπτικού ελέγχου νομιμότητας. Ως εκ τούτου, κατά παραδοχή του σχετικού λόγου διαφωνίας της Επιτρόπου, το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα πληρωμής δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι το 449Α, οικονομικού έτους 2014, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Ειδικού Διαβαθμικού Συνδέσμου Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ), ποσού 1.200.503,06 ευρώ, δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

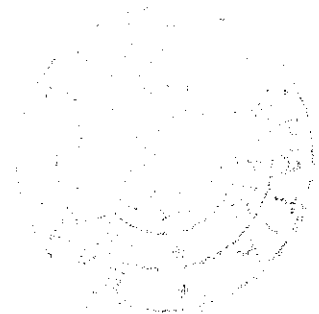
Η ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ - ΕΛΙΣΑΒΕΤ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΔΑΓΑΛΑΚΗ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

18/6/2015
212
ΙΩΑΝΝΑ ΦΑΚΑΛΟΥ